

Савченко І. Г., к.держ.упр., доц.
Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного
торговельно-економічного університету

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МІСЦЕВИМИ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ

В сучасних умовах децентралізації та реформування органів публічного управління в Україні набуває суттєвого значення вдосконалення системи внутрішнього управління (англ. - internal management system) місцевими представницькими й виконавчими органами влади. Децентралізацію можемо охарактеризувати, як передачу повноважень та бюджетних надходжень від державних органів до органів місцевого самоврядування. Метою реформи місцевого самоврядування є, передусім, забезпечення його спроможності самостійно, за рахунок власних ресурсів та коштів, вирішувати питання місцевого значення. Йдеться про наділення територіальних громад більшим ресурсним забезпеченням та про мобілізацію їхніх внутрішніх ресурсів. Головною метою реформування є вирішення наступних проблем:

- чітке визначення ролі, завдань і відповідальності місцевих органів представницької (рада) і виконавчої (адміністрація) влади;
- визначення принципів взаємодії та взаємоконтролю між радою та адміністрацією, що забезпечують їх ефективні та гармонійні відносини і що виключають дублювання функцій і безвідповідальність;
- вибір оптимальної як структури, так і чисельності ради та адміністрації.

Механізм державного регулювання (управління) є своєрідним способом організації елементів системи державного регулювання (управління), які мають функціональний та методологічний характер і складають основу інших механізмів. Використання механізму державного регулювання (управління) повинно сприяти реалізації державної політики, тому для визначення його дефініції використано більш узагальнююче формулювання «форма вияву й упорядкування». Воно передбачає здійснення адекватних ситуації дій органами публічної влади, націлених на врегулювання різноманітних суспільних відносин і врівноваження інтересів їх учасників, адже інтереси відіграють роль специфічних вимог, а завдання держави – їх корегування.

До важливого елемента підвищення ефективності внутрішнього управління в органах публічного управління належать доцільно організовані процеси корпоративного планування (corporation planning) і розробка публічної політики (public policy). В основі чого лежить вироблення стилю, перспективи й стратегії розвитку місцевої громади, а вже на їх основі розробляється публічна політика та детальні плани надання послуг.

На думку М. Фоллетт, стиль роботи органів публічного управління має відповідати таким положенням:

- ефективність розподілу повноважень між місцевими радою та адміністрацією;
- сприяння розвитку місцевої економіки;
- відкритість для місцевого населення, засобів масової інформації тощо;
- ступінь залучення населення місцевої громади до процесів ухвалення і реалізації рішень з питань, що відносяться до місцевої компетенції;
- виявлення і задоволення потреб місцевого населення;
- встановлення ставок місцевих податків та зборів [1].

На підставі виробленого стилю і встановлених цілей розвитку місцевої громади розробляються стратегічні плани, де зазначено, які завдання вирішуватимуться впродовж найближчих 3-5 років. При цьому мають бути вказані конкретні заходи, особи, відповідальні за їх виконання, необхідні фінансові, матеріальні, організаційні ресурси, джерела їх отримання. В більшості країн Західної Європи, США, Канади місцеві органи влади активно розробляють методи комерційного бізнес-планування, що дозволяє їм підвищувати ефективність розробки та реалізації планів свого розвитку. Піддаючи критиці класичний підхід до управління публічними організаціями, К. Худ наголошує на необхідності акцентування на процесі управління та його ефективності, а не на політиці; на подоланні бюрократичного аспекту; на ринко- та конкурентоздатності [2]. В контексті вищезазначених понять можна вивести формулу комунікаційного менеджменту щодо результату діяльності організації, які дорівнює помноженню того, що ви робите на те, що ви говорите, тобто для організації важливо не тільки те, що вона робить, але й те, як вона здійснює комунікацію.

Д. Озборн і Т. Геблер, характеризуючи модель публічного управління як «підприємницький уряд», виділяють такі його властивості:

- перевагу кінцевих результатів над витратами;
- конкуренцію;
- збільшення повноважень громадян;
- перевагу ринкових механізмів над бюрократичними;
- споживацьку спрямованість;
- децентралізацію влади;
- домінування цільового керівництва над нормативним;
- об'єднання всіх підструктур для здійснення налагоджених дій з метою вирішення суспільних проблем.

Можемо стверджувати, що в традиційному розумінні - державне управління, з чіткими та твердими ієрархічними формами, змінюється на гнучкі ринково-орієнтовані форми.

Література

1. Follett Mary P. Creating Democracy, Transforming Management / Mary P. Follett. – New Haven : Yale University Press. 2003. – 366 p.
2. Hood C. A Public Management For All Seasons? / Public Administration, Volume 69, № 1, 1991.